18 november 2026

XP Chemistries beviljas 1 MSEK från Vinnova för att undersöka kapsaicin mot värmestress hos mjölkkor i nordiskt klimat

Bioteknikföretaget XP Chemistries (”Bolaget”) meddelar att Vinnova, Sveriges innovationsmyndighet, har beviljat Bolaget 1 000 000 kronor inom utlysningen Test och demo för små och medelstora företag 2026. Bidraget avser ett utfodringsförsök vid SLU Lövsta lantbruksforskning i Uppsala, där Bolaget avser att undersöka hur Bolagets EU-godkända kapsaicin i inkapslad form påverkar mjölkkor under värmebelastning i ett nordeuropeiskt klimat. Försöket genomförs parallellt med den pågående marknadsintroduktionen av Bolagets kapsaicinprodukter för foder. Styrelsen har beslutat att genomföra projektet och Bolaget har accepterat bidraget.

Bidraget ges som innovationsstöd till små och medelstora företag och utgör högst 70 procent av projektets stödberättigande kostnader. Resterande del finansieras av Bolaget. Bidraget är förenat med villkor, får endast användas till projektets kostnader och redovisas till Vinnova enligt sedvanlig rapportering. Av 188 ansökningar beviljades 60, och XP Chemistries är ett av nio projekt som fick det högsta möjliga beloppet. I Vinnovas motivering framhålls att ansökan har en tydlig marknads- och verifieringslogik och ett väl sammansatt och kompetent team.

”Att Vinnova väljer att finansiera projektet ser vi som en viktig bekräftelse på att det vi gör är både innovativt och angeläget. Bidraget ger oss möjlighet att undersöka något som inte tidigare har prövats i ett kontrollerat försök under nordiska förhållanden: hur vårt högrena, inkapslade kapsaicin påverkar mjölkkor under de värmeperioder som blir allt vanligare även i Norden. Försöket genomförs parallellt med marknadsintroduktionen och kompletterar de tester vi gör tillsammans med vår distributör. Kan vi visa en högre mjölkavkastning är det en mycket god affär för mjölkbonden, och även för oss”, säger Erik Nelsson, VD för XP Chemistries.

Värmestress och betydelsen för mjölkproduktionen

Värmestress är inte längre bara ett problem i varma länder. Svenska gårdsdata visar att mjölkavkastningen börjar sjunka redan när dygnets högsta temperatur överstiger cirka 20 °C. Mjölkavkastningen är avgörande för gårdens ekonomi. Inom EU finns cirka 19 miljoner mjölkkor (Eurostat 2025), och mejerierna tar emot cirka 150 miljoner ton mjölk per år (Eurostat 2024), varav drygt 60 miljoner ton under sommarmånaderna maj–september. Varje procent av sommarens mjölkproduktion som kan bevaras när värmen sänker avkastningen motsvarar cirka 0,6 miljoner ton mjölk, till ett värde av omkring 270 miljoner euro per år (vid EU:s genomsnittliga mjölkpris i maj 2026). Kapsaicin doseras i mycket små mängder, och om tillsatsen kan bidra till att bevara mjölkavkastningen under värmeperioder bedömer Bolaget att den kan bli ett mycket kostnadseffektivt verktyg för mjölkbonden och ge mjölkindustrin en stabilare råvaruförsörjning under sommaren.

Försöket och Bolagets övriga tester

Försöket görs med Bolagets inkapslade produkt, där kapsaicinet är inbäddat i en fettmatris som skyddar det när det passerar kons våm, den första av kons fyra magar, så kallat våmskydd. Kapsaicin till mjölkkor har hittills främst studerats i varma klimat. Hur kor påverkas vid de måttliga värmebelastningar som är typiska för Sverige och Nordeuropa har inte tidigare undersökts i ett kontrollerat försök med högrent, inkapslat kapsaicin. Försöket genomförs vid SLU Lövsta lantbruksforskning, Sveriges lantbruksuniversitets anläggning för forskning på lantbruksdjur, under värmesäsongen 2027. Bolaget avser att undersöka hur tillsatsen påverkar mjölkavkastning och mjölkens sammansättning, foder- och vattenintag samt kornas förmåga att hantera värme. Försöksupplägget fastställs tillsammans med SLU, och projektet pågår till 15 december 2027. Försöket vid SLU Lövsta är inte det enda test Bolaget genomför. Tillsammans med Bolagets europeiska distributör pågår och planeras flera tester hos premix- och foderproducenter, på studiedjurgårdar och på kommersiella gårdar. Försöket vid SLU kompletterar dessa tester med oberoende data från nordeuropeiska förhållanden, och resultaten ska användas i den fortsatta marknadsintroduktionen och försäljningen i Europa.

För ytterligare information, vänligen kontakta:

Erik Nelsson, VD på XP Chemistries AB
en@xpchemistries.com
+46 72 25 00 415
Bolagets Certified Adviser är Mangold Fondkommission AB

Om XP Chemistries

XP Chemistries AB (publ) är ett svenskt bioteknikbolag som framställer kapsaicin med en egen, patenterad enzymatisk process som inte är beroende av odlad chili. Processen ger kapsaicin med hög och jämn renhet och är utformad för att skalas upp till industriell volym. Huvudinriktningen är fodertillsatser. Kapsaicin är godkänt som sensorisk fodertillsats för alla djurslag inom EU genom genomförandeförordning (EU) 2025/1784. Bolaget har även produkter inom kosmetika och självförsvarssprayer, och dotterbolaget Xylocap AB säljer liniment med kapsaicin.

XP Chemistries äger teknologin och produktutvecklingen. Affärsmodellen bygger på att kommersiell produktion sker hos kontraktstillverkare och försäljning via distributörer av fodertillsatser. Bolaget har sitt säte i Sundsvall och en anläggning för pilotproduktion och utveckling i Södertälje. Aktien handlas på Nasdaq First North Growth Market under kortnamnet XPC. Mer information finns på xpchemistries.com.